

VĚSTNÍK

Praha 29. dubna 2015

Ročník VIII., Číslo 4

VÝROČÍ

Na letošní rok připadá 70. výročí konce 2. světové války, která byla dosud největším ozbrojeným konfliktem na této planetě. Hydra nacismu umírala, ale přesto dokázala kolem sebe kopat a v posledních týdnech války napáchat nedozírné škody nejen na majetku, ale zejména na životech lidí.

S postupem armád, byly již původní státy postupně obnovovány. Na nohy se stavěla Francie, Belgie, Balkán, ale střed Evropy byl ještě v rukou Němců. Československo bylo osvobozeno jen z poloviny a tak mohla být v dubnu 1945 ustavena první československá vláda. Podle místa ustavení byla nazývána košickou. Spíše by se měla jmenovat vládou moskevskou, protože její základní obrysy byly předem sjednány právě v Moskvě. Sice do ní byly přizváni i členové Londýnského exilu, ale již šlo o vládu, kde komunisté měli výrazný vliv. Tomu také odpovídalo i přijetí vládního programu, který již předem hlásal nejen kroky proti kolaborantům, ale také proti politickým stranám první republiky a zejména proti všem podnikatelům, kteří za desítky let své poctivé práce měli být za své úspěchy potrestáni tím, že jim bude zestátněn jejich majetek.

Po předchozích jednáních byla ve středu 4. dubna 1945 ustavena v Košicích vláda. Do jejího čela byl dosazen bývalý velvyslanec v Moskvě, Benešův přítel, Zdeněk Fierlinger. Byl členem sociální demokracie, která dostala ještě klíčová ministerstva průmyslu a výživy. Na vládě se účastnilo celkem šest politických stran, ve skutečnosti jich bylo jen pět. Byla to strana národně socialistická a strana lidová, za Slovensko pak Demokratická strana. Tím paradoxem byly strany komunistické. Hlavní byla KSČ za České země, ale za Slovensko vystupovala samostatná KSS. Komunisté tak získali 8 křesel z 25 křesel, tedy plnou třetinu. Křesla dvou náměstků předsedy vlády získali Klement Gottwald a Viliam Široký, dále měli ministerstvo vnitra, informací, zemědělství, školství a osvěty a ochrany práce a sociální péče. Kromě toho získal jako nestraní křeslo ministra národní obrany Ludvík Svoboda, který už za války podepsal tajnou spolupráci.

Košická vláda měla těžký úkol poválečné konsolidace a obnovy vládního aparátu. Toho se ujali právě komunisté, kteří na klíčové pozice dosazovali už od května 1945 vybrané lidi, kterým mohli důvěřovat. Poválečná doba plná euforie a příklon k levicovému smýšlení jim pomohly vyhrát volby v roce 1946 a jasně a cíleně vedly k puči v únoru 1948. Směr od Košic k vládní krizi však mohly demokratické strany vyhrát, kdyby byly pevné a jednotné.

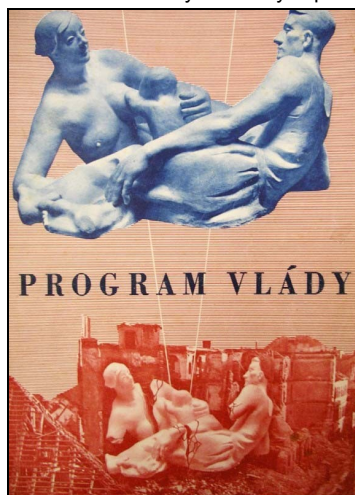
V Praze, 29. dubna 2015

Zasedání první československé vlády na našem území, v Košicích 4. dubna 1945

Přilet Košické vlády do Prahy. Uprostřed Zdeněk Fierlinger, v zaru Klement Gottwald

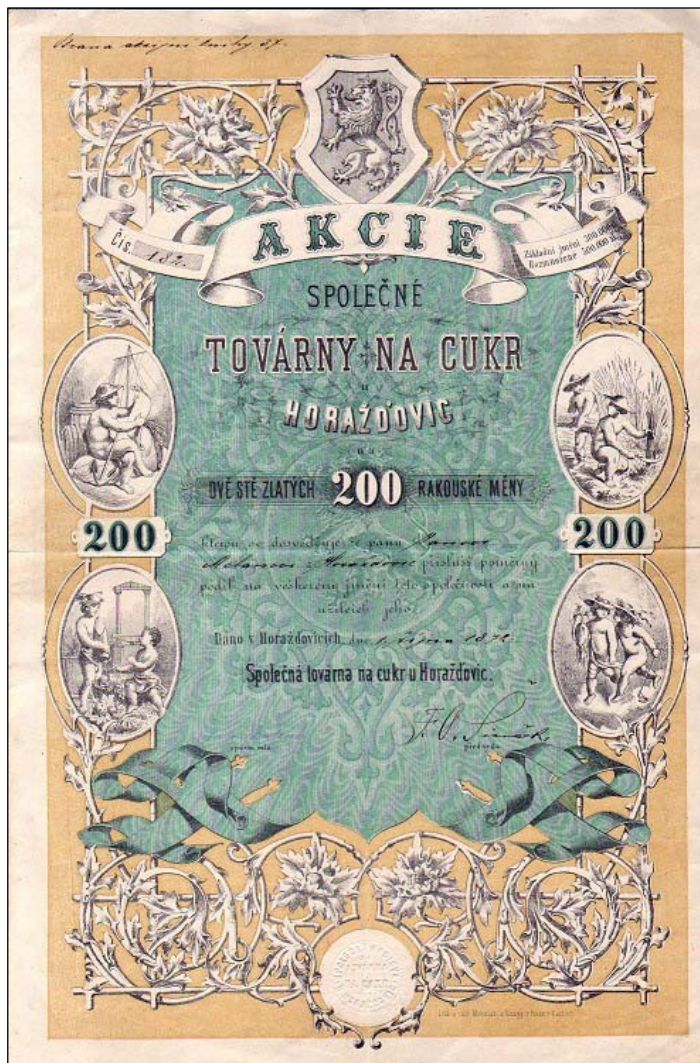
NOVINKY

Po čase opět nastala doba, abychom představili pár nových exponátů, které zatím nejsou ještě na webových stránkách, ale které se nám čerstvě podařilo získat do našich muzejních sbírek. Ti z Vás, kteří sledují s jistotou dávkou pravidelnosti muzejní web vědí, že aktualizace probíhá sice často, ale nelze jí provádět denně, zejména s ohledem na téměř každodenní doplňování sbírkových fondů o nové kusy. Nicméně naší snahou je zlepšit tento systém a časem představovat novinky téměř on-line. To však vyžaduje úpravu systému a pak také odlišný přístup evidence sbírek, které stále ještě procházejí tříděním.

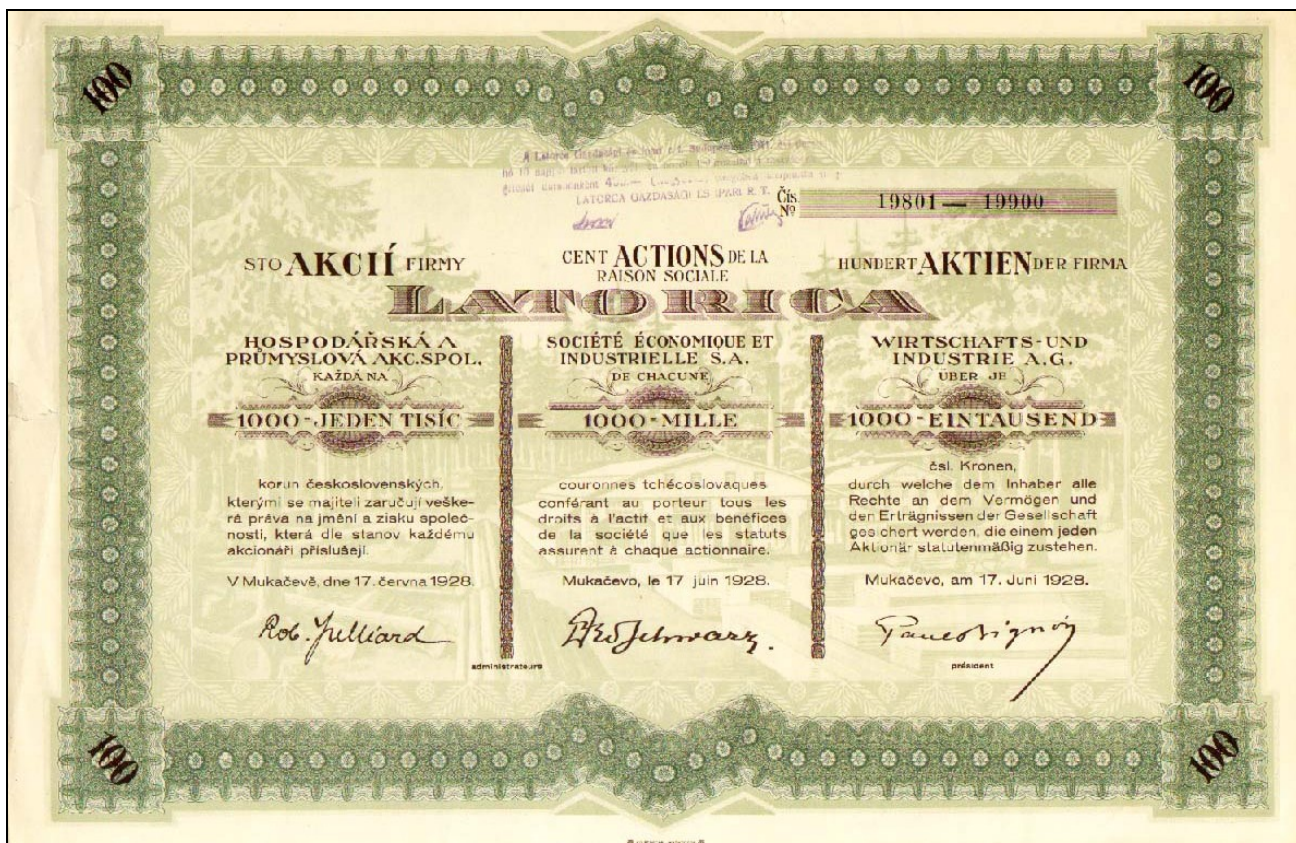
Nárůst sbírkových předmětů v každém z fondů je tak velký, že prostě není v našich silách vše zpracovat hned v reálném čase. Právě proto se budoucí návštěvníci muzea budou moci seznámit s řadou kousků, které sice jsou v našich sbírkách, ale doposud je veřejnost neměla šanci vidět, snad jen v těchto novinkách ze sbírek.

Na první z našich novinek jsme patřičně hrdí, protože tuto akcii jsme měli dlouhá léta jen v černobílé kopii a její originál se nám nepodařilo až dosud získat. Jde o akcii Společné továrny na cukr u Horažďovic. Tento cukrovar, jako mnohé jiné vznikly v období let 1870-1871 stejně rychle jak vznikl, také zanikl. Založen byl v roce 1872, zanikl v roce 1874. V jeho budově následně vznikla sírkárna Samuela Kohna. V roce 1930 došlo k demoliaci budov a dnes jsou na místě cukrovaru rodinné domky. Vydáno bylo 1.500 akcií po 200 zl., ale zda došlo k úpisu všech akcií nebo jen části, necháme až na katalog.

Druhou novinkou je 100 akcie firmy LATORICA, hospodářská a průmyslová a.s. v Mukačevu. Tak vysoký násobek se doposud nikdy neobjevil a proto jsme zatím jediní, kdo ho ve sbírkách má. Podnik se zabýval těžbou dřeva na Podkarpatské Rusi a měl židovský a švýcarský kapitál. K této firmě je doposud velmi málo informací pro článek do věstníku, ale třeba se nám to časem povede.

A2440 – Akcie Společné továrny na cukr u Horažďovic na 200 zl., rok 1872

A2439 - Akcie firmy Latorica, hospodářská a průmyslová a.s. na 100x 1.000 Kč vydaná 17. 6. 1928 v Mukačevu, tisk Ed. Strache Varnsdorf

E6714 - Zástavní list Rheinisch-Westfälische Boden-Credit-Bank, 1950

G3174 – Nátiok zástavního listu Hypothekbank in Hamburg, 1955

G3175 - Zástavní list Rheinisch-Westfälische Boden-Credit-Bank, 1958

G3176 – Hypoteční zástavní list Westfälische Hypothekbank, 1989

Dalšími ukázkami jsou čtyři německé papíry. Jsou to hypoteční zástavní listy, které zejména v Německu mají dlouholetou tradici. Poválečné emise vydávané v západní části Německa mají svoji vysokou grafickou a uměleckou hodnotu dodnes.

**PROJEVIT ODVAHU A EMOCE JE NĚKDY TĚŽKÉ.
PODPOŘIT MYŠLENKU SE DÁ SNADNĚJI, TŘEBA
JEN DROBNÝM SYMBOLICKÝM PŘÍSPĚVKEM.**

**PODPOŘTE PROSÍM, PROJEKT NAŠEHO
NADAČNÍHO FONDU A VZNIK MUZEA**

Muzeum cenných papírů, nadační fond, Pod Vilami 1038/13, 140 00 Praha 4 - Nusle, IČ 28 42 98 93, fond zapsán v nadačním rejstříku MS v Praze N 697. Věstník je vydáván měsíčně jako zpravodaj o činnosti fondu a jeho sbírkách. Je šířen prostřednictvím webových stránek muzea za pomoci DAS MEDIA, a.s. Nevýžádané rukopisy se nevracejí. Šíření všech reprodukcí i textů bez dalšího souhlasu MCP je zakázáno a podléhá autorskému a reprodukčnímu právu.